

ΑΠΟ ΤΟ Φινλανδικό Εκπαιδευτικό Συνέδριο 2021 EDUCA

Στις 29-30 Ιανουαρίου 2021 πραγματοποιήθηκε το μεγαλύτερο εκπαιδευτικό γεγονός της Φινλανδίας, EDUCA 2021, το οποίο διοργάνωσε η **ΟΑΙ**, το μεγαλύτερο εκπαιδευτικό συνδικάτο της Φινλανδίας.

Συμμετείχαν κυρίως εκπρόσωποι των Σκανδιναβικών χωρών και εκπαιδευτικών οργανισμών και συνδικάτων, ηγετικές προσωπικότητες παγκόσμιου κύρους στην έρευνα για την εκπαίδευση. (Χαρακτηριστικό της απήχησης του συνεδρίου ο μεγάλος

αριθμός των ακροατών που διαδικτυακά συνδέθηκαν για να το παρακολουθήσουν και που έφτασαν τους 19.338 τις δύο ημέρες διεξαγωγής του συνεδρίου.)

Το συνέδριο επεξεργάστηκε ένα μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών θεμάτων που αφορούσαν τόσο την εκπαίδευση στη Φινλανδία όσο και τις διεθνείς εξελίξεις στον χώρο της παιδείας στις συνθήκες της **πανδημίας**. Η πρώτη ημέρα του συνεδρίου ήταν εξ ολοκλήρου αφιερωμένη στη διεθνή εκπαιδευτική επικαιρότητα με κυρίαρχο θέμα την επίδραση της πανδημίας στην διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία και τις προκλήσεις από τη διεθνοποίηση.

Κύρια σημεία από ορισμένες από τις εισηγήσεις και συζητήσεις.

Εισαγωγή και ανασκόπηση της κατάστασης στην εκπαίδευση στη Φινλανδία εν μέσω πανδημίας - από τον Olli Luukkainen, πρόεδρο της ΟΑΙ.

... Ήδη πριν την πανδημία οι διεθνείς οργανισμοί διακήρυτταν ότι διανύουμε σε παγκόσμιο επίπεδο μια κρίση στην εκπαίδευση. Η κρίση αυτή εντάθηκε και επιταχύνθηκε με το ξέσπασμα της πανδημίας, της οποίας τις μακροπρόθεσμες συνέπειες δεν γνωρίζουμε πλήρως ακόμη. Το βέβαιο είναι ότι έχει σοβαρό αντίκτυπο στα παιδιά και τους μαθητές. Από το σύνολο των μαθητών φαίνεται ότι επηρεάζονται περισσότερο αυτοί που δεν έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακές υπηρεσίες μάθησης και αυτοί που υποστηρίζονται, κανονικά, σε

μεγάλο βαθμό από το σχολικό περιβάλλον – μαθητικά γεύματα, ψυχολογική και μαθησιακή υποστήριξη κ.ο.κ.

... Η γενική εικόνα είναι ότι οι ανισότητες διευρύνονται και στην πραγματικότητα, από την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, επωφελούνται μόνο κάποιες κατηγορίες μαθητών. Η εξ αποστάσεως διδασκαλία είναι ωφέλιμη(!) για μαθητές με προβλήματα συγκέντρωσης στην τάξη και για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, οι οποίοι με την εξ αποστάσεως αποδίδουν καλύτερα γιατί υπάρχει περισσότερος χρόνος, απερίσπαστος από το 'θόρυβο' και τις παρεμβολές της τάξης.

... Στις μικρότερες ηλικίες και μέχρι την ηλικία των 14-15 ετών, η έρευνα δείχνει ότι οι μαθήτριες-τες χρειάζονται το περιβάλλον του σχολείου, την κοινωνική διάσταση της διδασκαλίας, το διάλειμμα, όπως και τις αθλητικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες του σχολείου. Χαρακτηριστικό είναι ότι κατά την εξ αποστάσεως διδασκαλία όταν οι μαθητές έβλεπαν στην οθόνη τα πρόσωπα των εκπαιδευτικών και των συμμαθητών τους, απέδιδαν καλύτερα. Διαφορετικά, θεωρούσαν ότι 'κάτι' λείπει, ότι η διαπροσωπική σχέση λείπει και κατά συνέπεια η μάθηση υστερούσε. Τονίστηκε κατ' επανάληψη ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό σε ένα ψηφιακό περιβάλλον να υπάρχει οικειότητα και διαπροσωπική σχέση και αυτό είναι και το μεγάλο ζητούμενο σε αυτές τις συνθήκες το 'Πώς καλλιεργείται η διαπροσωπική επικοινωνία, η οικειότητα με τους μαθητές στο σπίτι'.

... Σε ό,τι αφορά στο πώς ανταποκρίθηκε το σύστημα της εκπαίδευσης στην Φινλανδία για την καλύτερη παροχή εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια της πανδημίας: *(να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τη Eurofound η Φινλανδία ήταν η πρώτη χώρα με εξελιγμένες ψηφιακές υποδομές πριν την πανδημία)* Παρόλη την αποδεδειγμένη ετοιμότητα του εκπαιδευτικού της συστήματος για τη στροφή στην εξ αποστάσεως διδασκαλία, υπάρχουν αρκετές ανομοιογένειες και ανισότητες σε πολλές από τις γεωγραφικές της περιφέρειες αναφορικά με τις Νέες Τεχνολογίες και τη χρήση τους.

... Με την πανδημία δημιουργήθηκε ένα μεγάλο πλέγμα συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών παραγόντων σε κάθε περιοχή: -Υπήρχε συνεχής και ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ του Δ/ντή εκπαίδευσης και των Δ/ντών σχολείων σε κάθε περιοχή / Με τη χρήση κατάλληλων υποδομών που προϋπήρχαν, σημειώθηκε μεγάλη ανταλλαγή πρακτικών και απόψεων μεταξύ δικτύων εκπαιδευτικών / Ένα καινούργιο πακέτο γνώσεων κα δεξιοτήτων απαιτείται από τους εκπαιδευτικούς για να φέρουν εις πέρας τη νέα ψηφιακή μορφή διδασκαλίας. Χρησιμοποιήθηκαν γι' αυτό τον σκοπό οι tutor teachers – καταρτισμένοι

εκπαιδευτικοί σε θέματα τεχνολογιών, οι οποίοι με τη σειρά τους μοιράστηκαν τις γνώσεις τους με άλλους εκπαιδευτικούς.

... Περίπου οι μισοί από τους εκπαιδευτικούς της Φινλανδίας, πέρυσι την Άνοιξη του 2020, βίωσαν αισθήματα επαγγελματικής ανεπάρκειας και σκέφτηκαν να εγκαταλείψουν το επάγγελμα.

... Στις αρχές του περασμένου Αυγούστου 2020, τα σχολεία έλαβαν επιπλέον χρηματοδότηση και βοήθεια από το Υπουργείο. Οι περιφέρειες προσέλαβαν εκπαιδευτικούς, ιδιαίτερα στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης όπου είχαν εντοπιστεί περισσότερα προβλήματα στη διδασκαλία.

... Η Φινλανδία διακρίνεται για το καλό σύστημα πρόνοιας μέσα στα σχολεία. Καταρτισμένοι ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και υγειονομικοί υπάλληλοι που υπήρχαν ήδη, με την πανδημία επιδόθηκαν εντατικά στο έργο τους διατηρώντας επαφή με τις οικογένειες των μαθητών και πρόσφεραν έτσι σημαντική βοήθεια και στήριξη.

... Συνεχίζεται η **έρευνα** αυτή τη στιγμή και με βάση τα νέα ευρήματα θα γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις και παρεμβάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα.

... Ακούστηκε ως διαπίστωση ότι περνάμε σιγά-σιγά σε ένα σχολείο με **πολλαπλά επίπεδα και χώρους μάθησης**. Περνάμε από τη «θορυβώδη» τάξη σε άλλους χώρους και περιβάλλοντα. Αυτό που κατέδειξε η πανδημία είναι η ανάγκη για 'upskilling' όπως αποκαλείται εννοώντας την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών και της παρεχόμενης παιδείας, έτσι ώστε όλοι να έχουν τις δεξιότητες που χρειάζεται για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εργασιακής αλλά και της κοινωνικής τους ζωής.

Στο συνέδριο συμμετείχε η διευθύντρια της ETUCE Susan Flocken εκπροσωπώντας το σύνολο των εκπαιδευτικών συνδικάτων της Ευρώπης-μελών της ETUCE. Τοποθετήθηκε στην ερώτηση «Πώς ο COVID-19 έχει επηρεάσει την εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο;»

Επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι η διαχείριση της πανδημίας στην εκπαίδευση στην Ευρώπη χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη διαφορετικών εκπαιδευτικών συστημάτων, διαφορετικών συστημάτων υγείας και ποικίλες εθνικές προσεγγίσεις που ακολουθεί κάθε κράτος. Υπενθύμισε τις σημαντικότερες προκλήσεις που πρέπει άμεσα να αντιμετωπιστούν:

- η ανάγκη για μεγαλύτερη συμπερίληψη στη διαδικασία της διδασκαλίας,
- η ανάγκη μεγαλύτερων δημόσιων δαπανών για την ψηφιακή εκπαίδευση - να καταρριφθούν τα εμπόδια από την ελλιπή κατάρτιση των εκπαιδευτικών, την έλλειψη ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, την έλλειψη εκπαιδευτικών,
- η ανάγκη για επαγγελματική αυτονομία των εκπαιδευτικών
- η ανάγκη να επιληφθούν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι για να δρομολογηθούν μέτρα τη βιωσιμότητα των εκπαιδευτικών συστημάτων και την ψηφιακή διδασκαλία.

Απαντώντας στην ερώτηση «Πώς θα είναι η εκπαίδευση του μέλλοντος;», η Susan Flocken είπε «Θα επανέλθουμε στην διδασκαλία της τάξης γιατί η κοινωνική διάσταση της διδασκαλίας είναι ζωτικής σημασίας, θα δούμε όμως και μεικτές μορφές διδασκαλίας... Αυτό σημαίνει ότι θα υπάρχουν μεγαλύτερες ανάγκες για κατάρτιση εκπαιδευτικών, και συμμετοχή και συνεργασία των κοινωνικών εταίρων».